

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

66. An Confessarius non solum possit, sed teneatur etiam adhibere
absolutionem in casibus supra dictis; quia ex duabus opinionibus semper
est eligenda illa, quæ faveat pœnitenti; & quia in ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

num. 15. cuius opinionem puto defendi posse, non quidem, quod hæc Confessio sit sufficiens ad absolutionem sacramentalem; sed ob doctrinam à nobis tradendam, nimirum posse absolvi illum, qui sensibus omnino desituitur, & nullo pacto petit confessionem, si contet, illum fuisse solum vivere more Christiano, &c.] Quam doctrinam postea firmavit in tom. 2. tract. 8. cap. 3. sect. 2. num. 114. ubi testatur ex fide dignis; talem doctrinam docuisse, & practice Theologicæ Scholæ fulgentissimum lumen Suarez, & per se literas à se consultos tradidisse Patrem Nicolaum Baldellum, & Patrem Anthonium Naldum, viros ex eorum Operibus impressis satis notos. Vide omnino dictum Pellizzarium.

5. Victorianus Premoli ex eadem Societate in Memoriali Cleric. part. 4. cap. 1. num. 14. [Sexto, scire debet nunquam licere absolvere absentem, quicquid aliqui in contrarium dixerint. Ita enim declaravit Clemens VIII. licet tamen absolvere moribundum, etiamsi nullum poenitentiae signum det in presentia Confessarii, si tamen aliquis testetur, ostendisse confitendi desiderium. Ita docet Rituale Pauli V. & etiam supra diximus. Imò adde Sacrodotalē pag. 62. ex doctrina D. Antonini: posse etiam absolvi moribundum afflictum frequentare Confessionem, quamvis repentino casu oppressus, Sacramentum non petierit. Neque solum potest Confessarius in his duobus casibus absolvere: sed etiam debet, quia contingere potest, moribundum esse tantum attritum, unde damnetur, nisi absolvat, ut de priori casu dicit Suarez.] Et tandem Tamburinus Societatis Jesu in Methodo expeditæ Confessionis, edito Romæ 1647. lib. 2. cap. 16. §. 1. n. 11. sic ait: [Nonnulli Doctores putant, ejusmodi moribundum satis superque petere Confessionem per mores Christianos tota vita sensibilibiter peractos: atque adeo putant absolvi posse, saltem sub conditione, si est capax absolutionis: idcirco in praxi censeo posse, saltem sub conditione dicta: imò propter tam urgentem instantis mortis necessitatem, etiam debere. Ratio est: quia per conditionem cavetur injuria Sacramenti: & ex alia parte consultitur, quantum fieri potest, saluti moribundi, qui in tali articulo præsumi saltem attritus potest.] Ita ille.

6. Et hanc sententiam novissimè mordicus tenet Leander de Sacrament. tom. 1. tract. 5. disp. 5. quest. 46. omnino videndus. Idem etiam docuit Janfenius penes Lessium in 3. part. D. Thome. quest. 9. art. 2. dub. 2. num. 20. præter Mollesum, Homobonum, Faulstum, Anthonium de Litteratis, & alios, quos ego, ut dixi alibi, per extensum adduxi: quibus adde ex Societate Raynaudum de Martyris, part. 2. cap. 3. num. 7. Virum doctum, & amicitissimum.

7. Et idè Joannes Caramuel in Theol. moral. lib. 3. disp. 4. n. 1542. putat, Confessarium teneri hanc sententiam in praxim deducere: ita enim ait: [Præter votum, juramentum, præceptum, etiam proximi necessitas cogit hominem mutare dictamen probabile. Non posse absolvi, qui nullum signum dederit, quo videatur actualiter petere Confessionem, sentis quidem probabilissimè: tibi enim viri doctissimi consentiunt: & tamen te peccatum esse mortaliter, si non mutes dictamen, assero: cum moribundo, omnibus sensibus desituito, qui nullo signo externo Confessionem petit, occurris. Ratio est clarissima: ille enim est in extrema necessitate constitutus, in periculo æternæ damnationis, & jure fraternæ charitatis teneris eum adjuvare; si potes: ergo & teneris ipsum absolvere, id enim potes: quia tamen non possis operari contra tuum dictamen, potes illud prudenter mutare, & opinioni probabili

subscribens, illi absolutionem concedere.] Ita ille. His tamen minimè obstantibus, puto sententiam supradictorum Authorum non esse omnino tenendam; sed omnino negativæ sententiæ adhaerendum. Et ita docent communiter Doctores per ea, quæ alibi à nobis dicta sunt, & me citato, docet etiam Eminentissimus Cardinalis de Lugo de poenit. disp. 17. sect. 3.

Alibi in Re & §§. assignatis in annot. prima hujus Ref.

RESOL. LXVI.

An Confessarius non solum possit, sed teneatur adhibere absolutionem in casibus supradictis; quia ex duabus opinionibus semper est eligenda illa quæ favet poenitenti; & quia in supradictis casibus Confessarius administrando Sacramentum cum opinione probabilis, nullam illi injuriam infert? Ex parte 3. tr. 3. Ref. 9.

§. 1. **R**espondeo affirmativè, & ita docent Regius in resol. cas. conf. cas. 39. num. 16. Turrianus de poenit. quest. 9. art. 2. disp. 30. dub. 1. Suarez tom. 4. disp. 23. sect. 1. num. 15. Megala in 1. part. lib. 2. cap. 11. num. 8. Joan. de la Cruz in direct. part. 2. de sacrament. Poen. quest. 3. dub. 8. concl. 2. Coninch de Sacram. disp. 7. dub. 10. num. 106. Memoriale Greg. XV. de forma sacram. Poen. cap. 1. num. 17. Filiucius tom. 1. tract. 7. cap. 5. num. 123. Sylvius in 3. quest. 9. art. 2. quaritur 4. Vasquez in 3. part. tom. 4. q. 91. art. 2. dub. 1. num. 38. & alij, quia cum hoc licitè possit facere, vel ex charitate, vel ex justitia (si ipsius pastor est) ad hoc obligatur; quod etiam verum est respectu eorum, qui contrariam sententiam tenent; quia cum hanc sententiam possint in praxi tunc sequi propter suam probabilitatem, idque sit saluti moribundi valde expediens, aut etiam necessarium, si solum sit attritus, ad hoc, ut diximus, vel ex charitate, vel ex justitia tenentur. Igitur Sacerdotes nolentes moribundum in tali casu absolvere, rectè Vasquez ubi supra vocat reos, & necatores animarum.

Sup. hoc in Ref. præterita pro parte in §. Victorianus, ad medium, veri. Neque, & in §. ult. ad lin. 8. vers. tamen, & lege doctrinam Refi not. seq.

2. Non desinam tamen etiam hinc apponere sententiam Montefini in part. 2. disp. 26. quest. 5. num. 245. & Joannis Sancij in selectis, disput. 44. numer. 35. ubi sic ait: Advertendum quod licet opinio negans, posse per nutus, & signa poenitentem in extremis constitutum absolvi, ne videlicet irritum fiat Sacramentum, sit in favorem Sacramenti, & opinio affirmans, absolvi posse, sit in favorem suscipientis; ex dictis duabus opinionibus semper eligenda est illa, quæ favet poenitenti, cum Sacramenta instituta sint ut medicina suscipientium, unde Sacramentum juri suo cedit, ut ita dicam, ex periculo irritationis exponi non agrè fert, eò quod salus spiritualis proximi magis tuta relinquitur suscepto Sacramento, quam si illud non ministraretur, & tibi violatio charitatis imminet, aut Religionis, charitas amplectenda est, & hæc violaretur non administrando Sacramentum infirmo indigenti, ex administratione verò solum violaretur Religio. Ita Sancius.

Sup. hoc in tom. 8. tr. 1. Ref. 3. & in aliis eius primæ not.

3. Igitur cum aliquis perplexus est inter duo præcepta simul occurrentia, strictius erit adimplendum; sed cum magis obliget charitas, quam Religio; ergo in casu nostro tenetur Confessarius potius adhibere absolutionem in favorem poenitentis, quam illam denegare in reverentiam Sacramenti; sed melius dicendum est; quòd in tali casu Confessarius administrando Sacramentum cum opinione probabilis, nullam illi injuriam infert; ergo tenetur ratione charitatis erga proximum ei illud administrare.

RESOL.